

Viktoriánský feminismus: Opresivní náměty zpracované v básni Christtiny Rossettiové „Skřetí trh“ a Elizabeth Barrett-Browningové „Aurora Leigh“

Ester Hochmanová

Abstrakt

Christina Rossettiová a Elizabeth Barrett-Browningová, dvě přední básnířky viktoriánské doby, se ve svých básních „Goblin Market“ a „Aurora Leigh“ zabývají tématy, které reprezentují různé formy útlaku soudobých žen. Poezie Barrett-Browningové se vyznačuje častým zobrazením toho, jakým způsobem instituce manželství manželky samotné omezuje, a podtrhává tak skutečnost, že láska a sexuální vztahy jsou často zakotveny v nerovnovážném rozložení moci ve společnosti. S využitím viktoriánského motivu romantizace smrti mladé dívky upozorňuje na katastrofický potenciál takovéto idealizace. Naproti tomu Rossettiová tematizuje pojem počestnosti, tak jak jej prosazuje katolická církev, která zároveň považuje necudné ženy za „padlé,“ zatímco muže podobnému soudu nevystavuje. Tato analýza tradičních genderových rolí, mateřství a manželství zdůrazňuje provázanost společenských očekávání, traumatu a samostatnosti viktoriánských žen.

Alegorické pokušení skřetů odhaluje predátorskou dynamiku, která byla v tehdejší společnosti běžná, vyprávění zároveň zkoumá motivy sesterství, homo-erotických vztahů a dichotomii „padlých“ a ctnostných žen. Soudobý koncept „anděla v domácnosti“ je aplikován na protichůdné osudy Lizzie a Laury s důrazem na nespravedlivé a nekonzistentní normy tehdejší doby. Pokušení Laury a Lizziiina oběť jsou zkoumány skrze křesťanskou symboliku. Rozuzlení příběhu hrdinky v básni Rossettiové se výrazně liší od ostatních soudobých literárních děl s podobným námětem, „Goblin Market“ je často považován za feministickou báseň neboť končí výzvou k přehodnocení společenských norem a vyzývá k ženské solidaritě.

Kapitola věnovaná Elizabeth Barrett-Browningové, která se ve své obsáhlé básni „Aurora Leigh“ zabývá mateřstvím v kontextu čtyř postav: matky Aurory Leigh, Marian Erleové, lady Waldemarové a samotné Aurory, ilustruje různé dopady manželství a mateřství, které často končí smrtí. Například smrt Aurořiny matky symbolizuje nedosažitelný mateřský ideál pro viktoriánské ženy a Marianin tragický životní příběh Marian ústí do její obrazné smrti. Otevřená sexualita lady Waldemarové neplodí děti nýbrž manipulaci a další vykořisťování, zatímco Aurořin strach z mateřství vede protagonistku k závěru, že jejím skutečným mateřským posláním je literatura. Tato kapitola zkoumá společenské pohledy na „padlé ženy“ a důsledky mateřské oběti s důrazem na kritiku nevhodných viktoriánských ideálů.

Klíčová slova: Aurora Leigh, Elizabeth Barrett-Browningová, Goblin Market, Christina Rossettiová, křesťanství, mateřství, viktoriánský feminismus